

Beleidsplan 2019

Inhoud

1. Introductie van de Voorzitter.....	3
2. Stichting Rhiza	5
2.1 Achtergrond en historie.....	5
2.2 Visie.....	6
2.3 Missie	6
2.4 De Rhiza Cycle als werkwijze	7
2.5 Team	9
2.6 Terugblik 2018 Stichting Rhiza Nederland	11
2.7 Doelstellingen 2019 Stichting Rhiza Nederland	11
2.8 Contactgegevens Stichting Rhiza Nederland	12
3. Rhiza Ghana Foundation	13
3.1 Projectgebieden	13
3.2 Projecten.....	15
3.3 Doelstellingen 2019 Rhiza Ghana Foundation.....	17
3.4 Contactgegevens Rhiza Ghana Foundation.....	17
4. Rhiza Babuyile (Zuid-Afrika)	18
4.1 Projecten.....	22
4.2 Doelstellingen 2019 Rhiza Babuyile.....	23
5. Township Fleva – Sociale Onderneming	24
5.1 Township Fleva Nederland	24
6. Omgevingsanalyse Rhiza.....	25
7. Begroting 2019.....	33
7.1. Begroting Nederland.....	33
8. Sponsoren	35
9. Communicatie	36
9.1. Rapporten: Monitoring & Evaluation.....	36
9.2. Projectbezoeken	36
9.3. Evenementen	37
10. Conclusie.....	38

1. Introductie van de Voorzitter

Stichting Rhiza bestaat inmiddels meer dan acht jaar. In deze periode hebben wij ons gericht op het verwezenlijken van onze ideologieën en kijken wij terug op een succesvolle periode bij onze projecten in Ghana en Zuid-Afrika. Een belangrijke ontwikkeling in 2018 was het behalen van het CBF keurmerk. Hiermee zien we onze mogelijkheden groeien op nieuwe samenwerkingen. Transparantie is en blijft voor Stichting Rhiza een absolute voorwaarde bij al onze activiteiten. De inkomsten en uitgaven van de Stichting zijn transparant; we publiceren deze op onze website rhiza.nl. Hieruit blijkt dat wij succesvol zijn in de uitvoering van ons principe om maximaal te investeren in de projecten en de overhead kosten te minimaliseren. Het bestuur en de werkgroepen bestaan uit louter vrijwilligers. We danken hen voor hun geweldige bijdrage waarmee we veel hebben bereikt in 2018 en zullen bereiken in 2019.

In dit beleidsplan beschrijven wij de doelstellingen voor 2019. Met de opgedane ervaringen van de afgelopen jaren, de steun van onze sponsors en ons zelfredzaamheidsmodel zien wij voor onze Stichting een succesvolle toekomst. Wij zullen met niet-aflatende energie ons netwerk uitbreiden en bouwen aan een organisatie die staat voor de door ons gestelde doelen.

Ons uitgangspunt voor de toekomst is vastgelegd in de Rhiza Cycle (zie hoofdstuk 2.4 voor meer informatie), waar met name zelfredzaamheid het fundament is voor al onze projecten. Zonder zelfredzaamheid blijft er altijd een vorm van afhankelijkheid. Het principe van zelfredzaamheid dwingt ondernemerschap en motivatie af, waardoor leefgemeenschappen met deze eigenschappen zelfstandig aan een goede toekomst kunnen beginnen. Zo ontstaat er een nieuwe, zelfredzame leefgemeenschap en is de

cirkel rond.

Een ander belangrijk element voor Stichting Rhiza in het komende jaar is de uitbreiding van ons model naar andere landen in Afrika. Wij zullen organisaties met lokale projecten assisteren met de implementatie van de Rhiza Cycle. Het resultaat is dat wij hierdoor nieuwe leefgemeenschappen krachtiger en zelfstandiger maken.

Een volgende zeer positieve ontwikkeling binnen Stichting Rhiza betreft de verdere professionalisering van de organisatie. Dit zal ervoor zorgen dat Stichting Rhiza Nederland zich nog meer kan richten op de groei van de organisatie, het werven van fondsen voor de projecten in onze projectgebieden, het organiseren van evenementen en het door ontwikkelen van onze strategie.

Wij willen in 2019 op zoek gaan naar meer partners die helpen onze projecten tot een succes te maken en zijn ervan overtuigd zodoende voort te gaan op de door ons ingeslagen weg.

Namens het Bestuur van Stichting Rhiza

Joost Meulenberg

Voorzitter Stichting Rhiza

2. Stichting Rhiza

2.1 Achtergrond en historie

Op 11 mei 2010 heeft Alef Meulenberg de Stichting Rhiza opgericht met als doel scholen te starten in ontwikkelingsgebieden en voornamelijk in Brazilië, Ghana en Zuid-Afrika. Het eerste project van Stichting Rhiza was een basisschool en een gezondheidskliniek ten behoeve van malariabestrijding in de riviergemeenschap Ressaca in de Amazone Jungle van Brazilië. De bouw van dit project is in 2011 begonnen. Zowel de school als de kliniek zijn in 2014 overgenomen door de lokale overheid en is sindsdien voldoende zelfredzaam waardoor we niet meer actief zijn in Brazilië.

Momenteel werkt Stichting Rhiza alleen nog in Ghana en Zuid-Afrika en is de doelstelling van de stichting “Ieder Kind naar School” uitgegroeid naar “Building Strong Communities”. Op basis van de opgedane kennis en ervaring, hebben we geleerd dat onderwijs op zichzelf, ondanks dat het vele problemen op termijn kan oplossen, niet de oplossing is voor de sociale problemen in Afrika. Kinderen die ziek zijn kunnen niet optimaal van onderwijs profiteren met als gevolg dat ze later niet naar het voortgezet onderwijs of de universiteit kunnen. Dat zelfde geldt voor kinderen waarvan de ouders geen stabiel inkomen hebben. Dit is de reden dat de Stichting Rhiza in 2014 naast onderwijs ook projecten is gestart in gezondheidszorg, beroepsgerichte opleiding en training voor ondernemerschap.

Door onze programma's op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, beroepsgerichte trainingen en ondernemerschap in een leefgemeenschap te implementeren, spelen we in op de behoeften van de leefgemeenschappen en zorgen wij er tevens voor dat een project binnen vijf tot tien jaar zelfredzaam is. Door

de lokale bevolking, lokale bedrijven en overheid nauw te betrekken bij onze projecten, ontwikkelen wij op een holistische wijze *samen* leefgemeenschappen zonder het unieke karakter van individuele leefgemeenschappen uit het oog te verliezen; dé kracht van onze aanpak!

In onze projectlanden hebben we tevens een aparte entiteit met een lokaal bestuur. Het lokale bestuur heeft direct contact met de leefgemeenschap en draagt het project vanuit de vraag van de leefgemeenschap. Het lokale bestuur werkt samen met het bestuur van Stichting Rhiza Nederland om de projecten zo effectief mogelijk te implementeren.

2.2 Visie

Het uitbannen van extreme Armoede!

Extreme armoede zien wij als een onrecht. In Afrika worden mensen nog dagelijks geconfronteerd met armoede en de sociaaleconomische gevolgen van armoede. In onze projectgebieden ligt het gemiddelde inkomen vaak onder de armoedegrens van \$1,- per dag. Armoede heeft directe gevolgen op sociaaleconomische zaken als gezondheidszorg, kwaliteit van onderwijs, maar ook op drugs- en alcoholgebruik, tienerzwangerschappen en criminaliteit. Wij streven naar een wereld waarin extreme armoede tot het verleden behoort.

2.3 Missie

Building strong communities!

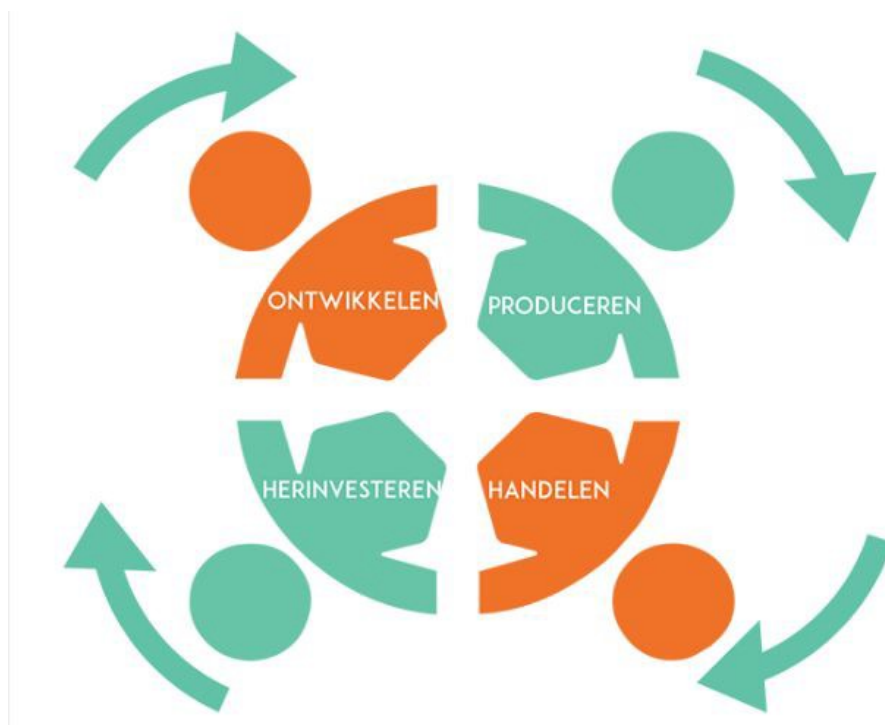
Iedereen verdient een eerlijke kans op een zelfredzaam en solide bestaan. De door Stichting Rhiza geïnitieerde projecten zijn gericht op de primaire behoeften van de mens, zoals onderwijs en gezondheidszorg, om een zelfredzaam en solide bestaan te kunnen waarborgen. Tevens worden er projecten gestart die ervoor moeten zorgen dat de lokale bevolking een eigen inkomen kan genereren. Op deze manier bouwen wij, met de lokale bevolking, aan sterke leefgemeenschappen in Afrika.

Op lange termijn kunnen deze gemeenschappen er vervolgens zelf voor zorgen dat in alle basisbehoeften voorzien kan worden en ieder kind goed onderwijs krijgt. Iedereen heeft dan toegang tot gezondheidszorg en hierdoor verdwijnen armoede en de nadelige gevolgen hiervan.

2.4 De Rhiza Cycle als werkwijze

Armoede en de sociale gevolgen van armoede zijn in Afrika helaas nog aan de orde van de dag. In samenwerking met de lokale bevolking, bedrijven en overheid brengen wij daar verandering in. Samen bouwen we sterke, duurzame en vooral zelfredzame gemeenschappen. Dit doen we aan de hand van de Rhiza Cycle. De kracht van de Rhiza Cycle zit in het draagvlak voor het project bij de lokale bevolking. Dit zorgt ervoor dat de lokale bevolking op termijn de projecten over kan nemen en derhalve zelf voort kan zetten.

We werken in gebieden waar de gemeenschap zelf de behoefte heeft uitgesproken voor hulp, waardoor onze projecten vraag gestuurd zijn.

De Rhiza Cycle is ontwikkeld door onze voorzitter Joost Meulenberg en bestaat uit vier fasen:

In de beginfase richten wij ons op de ontwikkeling van de leefgemeenschap. Dit

doen we door programma's op het gebied van gezondheidszorg en onderwijs te implementeren. Door samen met de lokale bevolking projecten te starten die inspelen op de behoeften binnen de leefgemeenschap, creëren we de randvoorwaarden om op langere termijn deze leefgemeenschap zelfredzaam te maken.

Nadat er voor een periode van een tot drie jaar in de ontwikkeling van de

gemeenschap is geïnvesteerd, beginnen we langzaam maar zeker aan de productie van goederen en diensten. Ook hier is de samenwerking met de lokale bevolking, bedrijven en overheid het uitgangspunt en de kracht van onze aanpak. Vaak gaat hier een periode van beroepsgerichte training aan vooraf. We selecteren (vaak voorheen studenten uit onze scholen) geschikte en gemotiveerde mensen uit de lokale bevolking om te trainen in een beroep. Na de training start de daadwerkelijke productie.

Wanneer de productie op een adequaat niveau is gebracht, zullen lokale, vaak jonge, ondernemers gaan handelen. Dit kan ook in een vorm geschieden waarbij de onderneming van Stichting Rhiza, Township Flewa (zie hoofdstuk 5 voor meer informatie), het handelen op zich neemt, en tussen de productie en de afzetmarkt in zit. Dit zal het gemiddelde inkomen van de lokale bevolking significant verhogen. Dit maakt het mogelijk dat onze

begunstigden afhankelijk van de grootte van het project tussen vijf en tien jaar na onze initiële investering in het projectgebied, nagenoeg zelfstandig zijn.

In de laatste fase is de lokale bevolking in staat om, mede door het verhoogde inkomen, zelf voor onderwijs en gezondheidszorg te betalen en zijn wij derhalve niet meer nodig. Daarnaast zijn de projectgebieden in staat om een deel van de winsten af te staan aan Stichting Rhiza (al dan niet via Township Flewa, zie hoofdstuk 5 voor meer informatie) zodat het projectgebied de financiering van nieuwe projecten deels op zich neemt.

2.5 Team

Stichting Rhiza bestaat internationaal uit 3 verschillende organisaties:

Stichting Rhiza Nederland: geleid door een vijftalig bestuur met een goede mix van ervaring en jong enthousiasme. De voorzitter van Stichting Rhiza is Joost Meulenberg. De overige bestuursleden zijn Frank van den Hoven (penningmeester), Robbert Popken (secretaris). Dit bestuur wordt ondersteund door Bob Domhof (vrijwilligers coördinator), Nico van Heuven (bestuursadviseur) en Alkje Kenter (financieel controller).

Rhiza Ghana Foundation: geleid door een team van ervaren professionals uit Ghana. Het bestuur van de Rhiza Ghana Foundation bestaat uit voormalig parlamentslid Benjamin Bimpong Donkor (voorzitter) en Selma Vida Koomson (secretaris). De business development manager van Rhiza Ghana Foundation is Jonathan Mbir.

Rhiza Babuyile in Zuid-Afrika: geleidt door een drietallig bestuur bestaande uit Alef Meulenberg (oprichter en voorzitter), Babalo Xozwa (penningmeester) en Tidimalo Ngakane (secretaris).

Het team in Zuid-Afrika is in korte tijd gegroeid naar een enthousiast en divers team van meer dan honderd voltijd personeelsleden.

Foto: Tshepiso is een jonge fashion designer uit Orange Farm.

Daarnaast hebben wij in december 2017 een sociale onderneming opgestart ten behoeve van het effectiever realiseren van de Rhiza Cycle. Voor meer informatie over de sociale onderneming, zie hoofdstuk 5.

2.6 Terugblik 2018 Stichting Rhiza Nederland

In 2018 hebben we onze voornaamste doelstellingen bereikt.

Het was ons doel om een professionaliseringsslag te maken en door middel van een goede fondsenwervingsstrategie ervoor te zorgen dat we een nieuwe leefgemeenschap konden adopteren in Zuid-Afrika. We hebben ons doel in Nederland bereikt in de vorm van het werven van fondsen ten behoeve van het initiëren van ons project in de Philippi sloppenwijk (Kaapstad) waar we de volledige Rhiza cycle willen toepassen middels verschillende (kleuter)scholen en beroepsopleidingen, een mobiele kliniek en een business hub (ondernemerschap). We hebben ons doel betreffende het in gebruik nemen en de uitbreiding van de Rhiza school gehaald en zijn gestart met de fondsenwerving voor een container kliniek in Krobo

2.7 Doelstellingen 2019 Stichting Rhiza Nederland

Voor 2019 hebben wij de volgende doelen gesteld:

1. Het begeleiden van de implementatie van het tweede deel van de Rhiza Cycle in Tembisa, Zuid-Afrika.
2. Het werven van voldoende fondsen om de Rhiza Cycle in een nieuw project in Phillippi (Kaapstad) te kunnen opstarten.
3. Het werven van fondsen voor, alsmede de implementatie van nieuwe fondsen, ten behoeve van bedrijfsactiviteiten voor onze projectgebieden in Ghana.
4. Onze Ghanese collega's trainen om lokale fondsen in Ghana te kunnen werven ten behoeve van de salarissen van het team en het onderhoud van de huidige projecten.

5. In Nederland 'zichtbaarder' worden door bewuster en vaker te communiceren via media, social media en evenementen. Het doel hiervan is om de werkwijze, projecten en resultaten van Stichting Rhiza te communiceren.
6. Het organiseren van succesvolle evenementen zoals de Alpe du Rhiza en de jaarlijkse informatiedag van de stichting.

2.8 Contactgegevens Stichting Rhiza Nederland

Contactgegevens Stichting Rhiza Nederland

Adres:	Mazustraart 57, 1363 RE Almere
Coördinator	Robbert Popken:
Tel:	+31 651435117
Email:	r.popken@rhiza.nl
IBAN	NL58RABO0125167229
RISN	822445232

3. Rhiza Ghana Foundation

Rhiza Ghana Foundation is opgericht in 2011 met als doel om onderwijs aan te bieden in onderontwikkelde dorpen en achterstandswijken binnen de steden van Ghana. Dit heeft zich over de afgelopen zeven jaar ontwikkeld naar een holistische project waar, net als in Zuid-Afrika, onderwijs, gezondheidszorg, ondernemerschap en beroepsgerichte trainingen centraal staan.

3.1 Projectgebieden

In Ghana waren we in 2018 werkzaam in de volgende twee projectgebieden:

- Jukwa Mfuom, Central Region
- Kasoa, Greater Accra Region

Jukwa Mfuom: een klein dorp van circa 25.000 inwoners nabij Kakum National Park. In het dorp is een groot gebrek aan werkgelegenheid, kwalitatief onderwijs, toegang tot kwalitatief goede gezondheidszorg en enige vorm van beroepstraining na afronding van de middelbare school. Rhiza Ghana Foundation is sinds 2012 in dit dorp actief en zal tot 2022 in het dorp actief blijven. Tot op het heden hebben we in Mfuom een computerschool geopend voor de lokale basis- en middelbare scholen, hebben we een kleuterschool gebouwd en de bouw van de basisschool afgerond. In 2019 zullen we dit uitbreiden met een (mobiele) kliniek voor gezondheidszorg.

Kasoa: een stad grenzend aan Accra (Accra, met een inwonersaantal van circa 1 miljoen mensen, Kasoa met een inwonersaantal van circa 100.000 mensen). Het land in Kasoa is moerasachtig en door de locatie, nabij Accra, is het populair en is het één van de snelst groeiende steden in Ghana. Echter, door deze snelle groei is er ook de nodige sociaaleconomische problematiek in Kasoa. Er is niet voldoende werkgelegenheid en derhalve zijn problemen als armoede, toegang tot gezondheidszorg, onderwijs en beroepsgerichte trainingen aan de orde van de dag.

Rhiza Ghana Foundation is sinds 2017 in Kasoa actief en zal tot uiterlijk 2027 in deze stad actief blijven. Ons Ghanese hoofdkantoor bevindt zich in Kasoa en in 2017 heeft Rhiza Ghana Foundation hier een beroepsgerichte trainingsschool geopend in ICT en kledingproductie. De komende vijf jaar zullen we ook in Kasoa een kleuter en basisschool, een kliniek voor gezondheidszorg en een project gericht op microkredieten starten.

Onze twee projectgebieden zijn hier met een locatiepin weergegeven. De linker pin geeft de locatie van Mfumom weer en de rechter pin de locatie van Kasoa.

3.2 Projecten

Wij zullen hier de huidige projecten benoemen en tevens de projecten benoemen die in 2019 geopend zullen worden.

Jukwa Mfuom

Kleuterschool: in 2015 was de bouw van de kleuterschool afgerond en kon er daadwerkelijk les gegeven worden aan de kinderen van Mfuom. In totaal biedt deze school onderwijs aan maximaal 150 kinderen per schooljaar. Alle docenten op de school komen uit het dorp zelf, dit zorgt ervoor dat de school ook werkgelegenheid biedt aan negen inwoners van Mfuom.

De kleuterschool richt zich voornamelijk op *Early Childhood Development* (de ontwikkeling van het kind in de eerste duizend dagen van diens leven). Hierbij heeft spelenderwijs leren een belangrijk aandeel in onze manier van lesgeven.

Basisschool: de bouw van de basisschool is in het tweede kwartaal van 2018 afgerond. De school is sinds juli 2018 operationeel. In 2019 zullen we de kleuter- en basisschool met vijf klassen uitbreiden, zodat we in januari 2019 een voltallige kleuter- en basisschool in het dorp hebben.

Mobiele kliniek: in 2019 zal een kleine kliniek gebouwd worden in Mfuom. Deze kliniek zal zich richten op moeder & kind zorg, alsmede primaire gezondheidszorg. (Bij primaire preventie wordt de nadruk gelegd op het voorkomen van een ziekte zodat deze geen kans krijgt). Het doel hiervan is om preventief te werken in plaats van curatief. Door regelmatig controles uit te voeren, zorgen we ervoor dat minder mensen daadwerkelijk curatieve gezondheidszorg nodig hebben. Daarnaast willen we door middel van seksuele voorlichting ervoor zorgen dat met name jongeren/ tieners minder vaak ongewenst zwanger worden.

Kasoa

Skills Academy: in 2017 zijn we gestart met een skills academie voor jongeren in de leeftijd van 18 tot en met 35 jaar gericht op computertraining, ontwerp en

productie van kleding en accessoires Het doel van deze skills academie is dat jongeren makkelijker een baan kunnen krijgen of de benodigde beroeps- en ondernemerschapsvaardigheden hebben om succesvol hun eigen onderneming te openen.

Kliniek: net als in Mfuom zal ook deze kliniek gericht zijn op het aanbieden van primaire gezondheidszorg alsmede moeder & kind gerelateerde zorg. Wij verwachten dat deze kliniek in 2019-2020 geopend zal worden. Het huidige gezondheidszorgstelsel is niet toereikend, met name om de snelle bevolkingsgroei in Kasoa tegemoet te komen met kwalitatief goede gezondheidszorg. In Kasoa zal het vervolgens belangrijk zijn om relaties op te bouwen met de juiste overheidsziekenhuizen om ervoor te zorgen dat, indien noodzakelijk, patiënten doorverwezen kunnen worden naar deze ziekenhuizen.

Internet café en copy shop: in 2018 is in Kasoa ons computerlokaal van de Skills academie tussen 15:00 en 21:00 uur als internetcafé en copyshop opengesteld. Via internet en de mogelijkheid direct afdrukken te printen op allerlei papier kunnen we de lokale bevolking toegang geven tot de digitale wereld, zodat men bijvoorbeeld cv's kan maken en versturen, facturen kan typen of voor studie en vrijetijd doeleinden. De inkomsten uit dit project zullen geherinvesteerd worden in de overige projecten van Stichting Rhiza in Kasoa en Mfuom.

Foto: kinderen van onze school in Jukwa Mfuom gedurende de opening van de kleuterschool! De kinderen zingen een liedje over de regenboog en welke kleuren er in de regenboog zijn.

3.3 Doelstellingen 2019 Rhiza Ghana Foundation

In 2019 willen we naast onze huidige projecten in Jukwa Mfuom onderzoeken verrichten naar de haalbaarheid voor een landbouwproject in Jukwa Krobo en als dit haalbaar is, de fondsenwerving starten voor het landbouwproject in Jukwa Krobo. (Jukwa Krobo ligt vlakbij Jukwa Mfuom). Daarnaast willen we onderzoeken of we het dorp Jukwa Krobo kunnen beleiden bij de verbetering van het onderwijs en gezondheidszorg.

De opleidingen voor ICT en Mode en Design in Kasoa willen we in 2019 verder ontwikkelen en accreditatie aanvragen voor de diploma's.

Daarnaast willen we het internetcafé en de copyshop in Kasoa verder ontwikkelen.

3.4 Contactgegevens Rhiza Ghana Foundation

Adres: P.O. BOX OH 402, Kasoa, Central Region, Ghana

Website: www.rhiza.gh

Email: hello@rhiza.gh

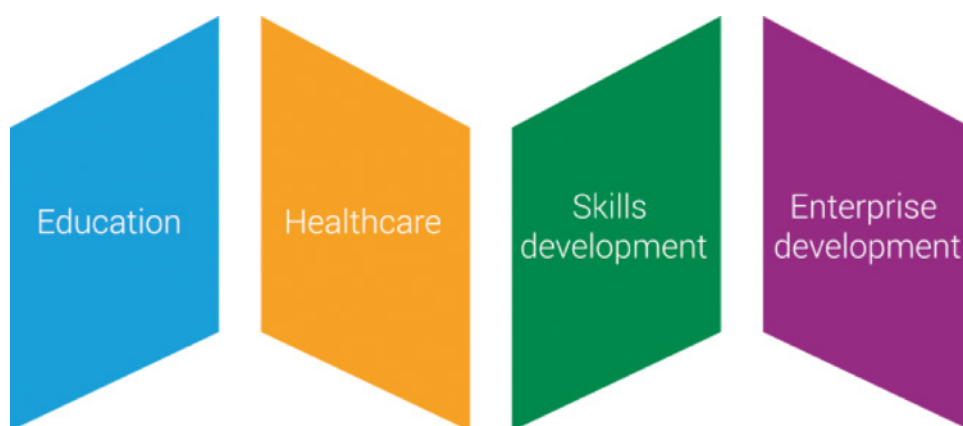
Jonathan Mbir Business development manager
Selma Vida Koomson Coördinator Rhiza Ghana Foundation

Tel: +233 246 810892

Email: s.koomson@rhiza

4. Rhiza Babuyile (Zuid-Afrika)

Stichting Rhiza implementeert de Rhiza Cycle momenteel onder andere in de sloppenwijken Diepsloot, Orangeturf en Tembisa nabij Johannesburg. In 2013 is ons project “*Sustainable Diepsloot*” en “*Sustainable Orangeturf*” in Johannesburg van start gegaan. Daarna is in 2017 ons project “*Sustainable Tembisa*” in Johannesburg van start gegaan. Deze projecten bevatten de onderstaande pijlers:

De Rhiza pijlers: onderwijs, gezondheidszorg, beroepsgerichte training en ondernemerschap.

Deze projectvorm bleek erg succesvol en zijn we daarom implementeren we deze na Diepsloot en Orangeturf in Tembisa. Daarnaast zijn we in Nederland aan het werven voor de sloppenwijk Philippi in Kaapstad. De rest van dit hoofdstuk geeft u meer informatie over de programma's die in Diepsloot en daarna ook in Tembisa zijn gestart op het gebied van gezondheidszorg, educatie en ondernemerschap, als voorbeeld hoe de Rhiza Cycle zou kunnen gaan werken.

Gezondheidszorg

De Mobiele Medische Kliniek (MMK) is een kleine verbouwde vrachtwagen, die dagelijks beschikbaar is in Diepsloot om medische- en tandheelkundige zorg te bieden aan de lokale bevolking. Jaarlijks worden circa 12.000 patiënten geholpen. Deze zorg is met name gericht op (jonge) vrouwen, jongeren en kinderen. Er worden basis medische handelingen uitgevoerd, zoals het maken van uitstrijkjes en het vaccineren van kinderen. Daarnaast wordt er veel aandacht besteed aan voorlichting (denk aan seksuele voorlichting maar ook aan informatievoorziening ten behoeve van baby- en kinderverzorging), family-planning en begeleiding en/of doorverwijzing van zwangere vrouwen of patiënten met baarmoederhalskanker, tbc en hiv/aids.

Gezondheidszorg programma's in beeld:

Kleuteronderwijs

Stichting Rhiza begeleidt vijf kleuterscholen in Diepsloot en bereikt daarmee jaarlijks 500 kinderen in totaal. De begeleiding van deze kleuterscholen bestaat uit het bouwen en/of verbouwen van lokalen, het trainen van docenten en het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs door middel van de implementatie van lesmethodes en de training hierover.

Beroepsgerichte Trainingen

Binnen het programma “*Project Hope*” worden beroepsgerichte trainingen aangeboden aan werkloze jongeren/jong volwassenen tussen de 18-35 jaar oud. Jaarlijks worden circa vijfhonderd jongeren getraind op het gebied van ICT, fashion en design, callcenter vaardigheden en ondernemerschap. Het doel van deze trainingen is om jongeren een verhoogde kans te geven op de arbeidsmarkt. Alle trainingen zijn geaccrediteerd.

Educatieve programma's in beeld:

Ondernemerschap

Om ondernemerschap te stimuleren in Diepsloot zijn we, in samenwerking met Orange Corners, de “JOZI Business Hub” gestart. Binnen deze hub krijgen startende ondernemers, of jongeren met een wens een eigen onderneming te starten, trainingen en een werkplek aangeboden. De jongeren kunnen gebruik maken van business support en coaching en kunnen aanspraak maken op microfinanciering. Daarnaast hebben ze – tegen betaling van een kleine maandelijkse vergoeding – toegang tot computers, internet, telefonie en kantoorruimte. De kracht van de hub zit voor deze startende ondernemers ook in het kunnen uitwisselen van ideeën, het delen van successen en het gebruik maken van elkaars expertise, netwerk en services, waardoor een win-win situatie wordt gecreëerd. Jaarlijks worden honderd ondernemers ondersteund bij het verkrijgen van een (verhoogd) inkomen. Indirect profiteren op jaarbasis ongeveer duizend mensen van een verbeterde levensstandaard als gevolg van dit programma en de nieuwe banen die dit programma creëert.

Ondernemerschap in beeld:

4.1 Projecten

Hieronder volgt een overzicht met projecten die ook in 2019 verder gaan, samen met de nog op te starten projecten.

Johannesburg: Diepsloot

- Onderwijs: Early Childhood Development school
- Onderwijs: Meerdere kleuterscholen
- Gezondheidszorg: Opening Mini Community Life Centre - centrum voor zorg en welzijn
- Gezondheidszorg: Mobiele Medische Kliniek
- Beroepsgerichte training: Business administration
- Beroepsgerichte training: ICT opleiding
- Beroepsgerichte training: Mode en Design opleiding
- Ondernemerschap: Business HUB
- Ondernemerschap: Orange Corner

Johannesburg: Orange Farm

- Onderwijs: Meerdere kleuterscholen
- Gezondheidszorg: Mobiele Medische Kliniek
- Beroepsgerichte training: Business administration
- Beroepsgerichte training: ICT opleiding
- Beroepsgerichte training: Mode en Design opleiding
- Ondernemerschap: Business HUB

Johannesburg: Tembisa

- Onderwijs: Meerdere kleuterscholen
- Gezondheidszorg: Mobiele Medische Kliniek
- Beroepsgerichte training: ICT opleiding
- Ondernemerschap: Business HUB

Kaapstad: Fisantekraal

- Onderwijs: Meerdere kleuterscholen

Kaapstad: Philippi

- Onderwijs: Meerdere kleuterscholen
- Gezondheidszorg: Mobiele Medische Kliniek
- Beroepsgerichte training: Business administration
- Beroepsgerichte training: ICT opleiding
- Ondernemerschap: Business HUB

Township Fleva Zuid Afrika

- Werk/leer stage programma bij diverse Zuid-Afrikaanse bedrijven als gevolg van een beroepsgerichte training

Welkom: Hani Park

- Gezondheidszorg: Hani Park, Een vaste grote Medische Kliniek met röntgen apparatuur voor de hele omgeving.
- Ondernemerschap: Business HUB

4.2 Doelstellingen 2019 Rhiza Babuyile

Het algehele doel van Rhiza Babuyile is om in 2019 minimaal 100.000 mensen te helpen binnen gezondheidszorg, onderwijs, ondernemen en beroepsgerichte trainingen. Subdoelen daarvan zijn de implementatie van de Rhiza Cycle in Tembisa (Johannesburg), de implementatie van de Rhiza Cycle in Philippi (Kaapstad) en de start van onze exit strategy van een deel van de huidige projecten in Diepsloot en Orange Farm, een voorbeeld hiervan is de vervanging van de Mobiele Medische kliniek en de container kliniek naar een complete grote vaste kliniek. Een ander voorbeeld is de begeleiding van de kleuterscholen naar zelfstandige, door de overheid goedgekeurde scholen met overheidssubsidie.

We hebben het doel om in 2020 onze huidige projecten in deze twee gemeenschappen over te dragen aan de lokale bevolking.

5. Township Fleva – Sociale Onderneming

5.1 Township Fleva Nederland

In december 2017 zijn we van start gegaan met het bedrijf Township Fleva Nederland B.V. (ook in Ghana en Zuid-Afrika zijn Township Fleva ondernemingen gestart, maar in dit beleidsplan focussen we op Township Fleva Nederland). Het doel van de onderneming is het exploiteren van een maatschappelijke onderneming gericht op het bevorderen van werkgelegenheid in ontwikkelingslanden, door middel van het aanbieden van producten en diensten in Nederland vanuit ontwikkelingslanden.

Per 1 januari 2018 is Robbert Popken in dienst getreden bij Township Fleva Nederland. Robbert werkt daarbij voor Township Fleva Nederland ten behoeve van Stichting Rhiza Nederland.

Township Fleva richt zich in 2019 op de start van:

- Consulting: het ondersteunen van andere stichtingen en of fondsen door middel van implementatie van de Rhiza Cycle.
- Het starten van callcenters en het bouwen van websites door werknemers in Zuid-Afrika voor bedrijven en particulieren in Nederland.
- Accessoires en kleding van Township Fleva Zuid-Afrika importeren naar Nederland en het starten van een webshop.

Contactgegevens Township Fleva Nederland

Adres:	Mazustraart 57, 1363 RE Almere
Tel:	+31 610856272
Email:	j.meulenberg@rhiza.nl
Coördinator:	Robbert Popken:
Tel:	+31 651435117
Email:	r.popken@rhiza.nl

6. Omgevingsanalyse Rhiza

Wet- en regelgeving

Zuid-Afrika

Tijdens de apartheid werd de bevolking van Zuid-Afrikaanse afkomst buiten gesloten van hoge posities in het bedrijfsleven. Dit had een negatieve economische ontwikkeling voor de bevolking van Zuid-Afrikaanse afkomst tot gevolg. Nog steeds leeft het overgrote deel van de bevolking van Zuid-Afrikaanse afkomst in armoede.

Een van de belangrijkste aspecten waar Rhiza mee te maken heeft in Zuid-Afrika betreft de Broad Based Black Economic Empowerment act (Ook wel BEE genaamd). Na de afschaffing van de apartheid is deze wet van kracht gegaan. Bedrijven met een omzet boven de, omgerekend, ongeveer € 500.000,- moeten zich aan deze wet houden. Non-compliance betekent over het algemeen dat de status van het bedrijf verlaagt waardoor het aantrekken van nieuwe klanten lastiger wordt en de kans op vertrek van huidige klanten hoger wordt.

In het kort houdt de wet in dat bedrijven een scorecard krijgen. Punten kunnen ze bijvoorbeeld scoren door mensen met een achtergestelde achtergrond (door apartheid) aan te nemen in hoge posities waarbij ze zeggenschap hebben over de bedrijfsvoering en door te investeren in de ontwikkeling van de gemeenschappen van Zuid-Afrikaanse afkomst (sloppenwijk) en te investeren in de opleidingen van medewerkers van Zuid-Afrikaanse afkomst of door producten en diensten af te nemen van bedrijven die worden gerund door mensen die nadeel hebben ondervonden van de apartheid. Een onderneming komt pas in aanmerking voor compliance wanneer zij voldoende punten hebben gescoord.

Ghana

Naast de reguliere wetgeving kent Ghana geen dergelijke wet die op de voorgrond staat zoals in Zuid-Afrika. Wel werkt Rhiza in de rurale gebieden samen met chiefs. De chiefs kunnen het beste gezien worden als de gemeenteraad van een gemeenschap. Elke chieft krijgt aparte verantwoordelijkheden en staan midden in de gemeenschap.

Economisch klimaat

Zuid-Afrika

De huidige economie bestaat voor 72% uit diensten, 26% uit industrie en 2% uit landbouw¹. Hoewel Zuid-Afrika de grootste economie van heel Afrika heeft, is het ook het land met de grootste economische ongelijkheid ter wereld². 55% van de bevolking leeft onder de armoedegrens¹.

De landelijke werkloosheidscijfers liggen rond de 27,5%³, voor de jeugd (15-24 jaar) geldt dat het werkloosheidscijfer 57,4% is en het percentage dat niet naar school gaat én geen werk heeft, is 31,1%⁴.

Sinds de vorige president (Jacob Zuma) is afgetreden op 14 februari 2018 heeft men in Zuid-Afrika weer voorzichtig vertrouwen in de economie. Het gevolg van deze machtswisseling heeft als bijkomstig effect dat ook buitenlandse investeerders weer voorzichtig vertrouwen krijgen.

Zuid-Afrika kampt met hoge werkloosheidscijfers en volgens economen kan dit alleen omlaag door het opzetten van nieuwe ondernemingen. Echter heerst er in de

¹ World Development Indicators database

² World Bank Gini index (World Bank Estimate)

³ World Bank Unemployment, total (% of total labor force) (national estimate)

⁴ UNDP: Human Development Indices

sloppenwijken geen ondernemersmentaliteit. Men kiest eerder voor een vast salaris en zekerheid.

Rhiza speelt hierop in door business hubs te bouwen in de sloppenwijken waar (potentiële) ondernemers worden geholpen met het opstarten of verder ontwikkelen van hun eigen onderneming.

Ghana

Na de economisch rampzalige jaren '70 en '80 zien we dat de Ghanese economie sindsdien jaarlijks groeit met ongeveer 5%⁵. In Ghana leeft 24,2% van de bevolking onder de armoedegrens⁵.

De Ghanese economie kan ongeveer worden onderverdeeld in landbouw 20%, industrie 31% en de dienstensector 49%.

Naast het gegeven dat Ghana rijk is aan grondstoffen zoals goud, diamanten, bauxiet, levert cacao en palmolie een belangrijk aandeel in de export van het land. Grote delen van Ghana zijn uitermate geschikt voor landbouw.

Op dit moment focust Rhiza Ghana zich met name op de beroepsgerichte trainingen in Kasoa.

Ook ondersteunt Rhiza boerinnen in Mfuom door middel van training met het duurzaam ontwikkelen van gewassen en het verbeteren van de kwaliteit van de gewassen. Wij focussen ons met name op cacao en palmolie. Door de training verhogen de boerinnen de kwaliteit van de oogst en dus ook hun inkomen.

Voordat we in Zuid-Afrika en Ghana nieuwe projecten starten wordt er (zelfstandig of uitbesteed aan een derde partij) een haalbaarheidsonderzoek (feasibility study) gedaan. Dit onderzoek houdt in dat er data wordt verzameld en observaties worden

⁵ World Development Indicators database

gedaan. Mogelijkheden en risico's worden hierbij in kaart gebracht.

Politieke ontwikkelingen

Zuid-Afrika

Tussen 1948 en 1990 was apartheid het officiële systeem dat in Zuid-Afrika werd gehanteerd. In alle facetten van de samenleving werden rassen gescheiden. Daar kwam in 1994 een eind aan met de benoeming van Nelson Mandela als president van Zuid-Afrika.

De corruptieschandalen in de afgelopen jaren binnen het ANC, hebben een negatieve invloed op de economie waardoor buitenlandse bedrijven voorzichtig zijn geworden met investeringen in het land. Door de aftreding van Jacob Zuma is er wel weer vertrouwen in het herstel van de economie. Sinds februari 2018 is Cyril Ramaphosa de president van Zuid-Afrika. De hoop is dat hij meer politieke stabiliteit brengt dan zijn voorganger.

Zo lang het ANC aan de macht is zullen ook de huidige wet- en regelgeving van kracht blijven.

Ghana

Ghana is sinds 1957 onafhankelijk van Engeland.

Bij verkiezingen in Ghana kunnen er spanningen ontstaan maar in tegenstelling tot de buurlanden kent men in Ghana een politiek rustig klimaat. De huidige president Akufo-Addo is sinds 2017 aan de macht.

Naast het politieke systeem worden vooral rurale gebieden bestuurd door zogenoemde chiefs. Aan het hoofd van de chiefs staat een paramount chief (ook wel Nana genoemd) of een Queen mother. Dit systeem kent men in Ghana al vele honderden jaren.

Samenwerken met de chiefs in Ghana is essentieel wanneer men projecten wil starten.

Demografische ontwikkelingen

Zuid-Afrika

Zuid-Afrika heeft circa 55 miljoen inwoners. Het is een schatting aangezien Zuid-Afrika veel ongeregistreerde immigranten kent die op zoek zijn naar een beter bestaan.

Volgens de laatste telling was 79% van de bevolking is van Zuid-Afrikaanse afkomst, 9% blank, 9% kleurling en 3% Indisch of Aziatisch.

Zuid-Afrika kent 11 officiële talen waarbij Engels de algemene voertaal is en Isizulu en Xhosa de meest inheems gesproken talen. Het analfabetisme wordt geschat op 13%.

80% van de bevolking is christelijk en vormt daarmee de grote meerderheid.

Daarnaast is 1,5% islamitisch en 1,3% hindoe. Naast de bekende religies combineert een groot gedeelte van de niet-blanke bevolking hun religie met natuurgoden of inheemse religies.

Naast de aidsepidemie wordt Zuid-Afrika geteisterd door criminaliteit. Zuid-Afrika heeft in het laatste decennium ook op nummer 1 gestaan wanneer het ging om moordcijfers. Johannesburg werd de moordhoofdstad van de wereld genoemd.

Daarnaast is seksueel geweld is ook een groot probleem, 1 op de 3 mannen heeft wel eens een vrouw verkracht. Dit heeft tot gevolg dat een deel van de mensen wegtrekken uit Zuid-Afrika die daartoe de financiële middelen hebben.

Rhiza Babuyile bestaat naast Alef Meulenberg volledig uit mensen van Afrikaanse afkomst waarvan de meesten lokaal zijn. Dit zorgt er niet alleen voor dat we in Zuid-

Afrika optimaal kunnen inspelen op de lokale context maar dit zorgt ook voor lokale draagkracht in de gemeenschappen waarin we werkzaam zijn.

Ghana

Ghana telt ongeveer 28 miljoen inwoners en kent ongeveer 63 verschillende etnische groepen. De Akan is de grootste groep (45%) en de Mole-Dagdon (15%), de Ewe (12%) en de Ga-Dangme (7%) volgen op gepaste afstand.

In totaal kent men ongeveer 13 verschillende talen waarbij Gurtalen en Kwatalen de meest voorkomende zijn. Engels is over het algemeen de voertaal.

Qua religie is 50% van de bevolking christelijk en 30-45% islamitisch. Door de slechte economie en de lage en afnemende inkomsten op het gebied van landbouw in Ghana, zijn veel mensen uit de rurale naar de urbane gebieden vertrokken. Daardoor is er een steeds grotere wordende mix van etnische groepen in de steden.

Naast de twee grote religies komt voodoo voor. In Ghana is dat een groot onderdeel van het dagelijks leven wat men niet mag onderschatten.

Qua criminaliteit zijn er weinig cijfers bekend maar over het algemeen is Ghana een veilig land waarbij het vooral over kleine criminaliteit gaat.

Rhiza Ghana bestaat volledig uit lokale werknemers. Ook zij begrijpen de lokale context als geen ander. Dit zorgt niet alleen voor een optimale werkrelatie met de chiefs van de rurale gebieden maar het zorgt ook voor draagkracht onder de lokale bevolking.

Infrastructurele ontwikkelingen

Zuid-Afrika

De infrastructuur is in de stedelijke gebieden goed ontwikkeld. Hoewel 1/3 van het totale wegennet onverhard is zijn ook deze wegen goed te berijden. Daarnaast kent Zuid-Afrika nog vele gebieden, zoals de Oostkaap, die slecht bereikbaar zijn. De gebieden die slecht bereikbaar zijn kennen veel armoede en ook de toegang tot gezondheidszorg is beperkt.

Vervoer met de trein en het vliegtuig is in orde.

Ghana

Ghana kent een slechte infrastructuur hoewel er langzaam ontwikkelingen zijn om de infrastructuur te verbeteren.

De wegen rond de steden zijn overvol en ook het wegdek is bijzonder slecht met grote gaten. De lokale bevolking reist meestal per bus naar hun bestemming.

Buiten de steden wordt de weg nog slechter, met name in het regenseizoen zijn de onverharde wegen in het binnenland slecht begaanbaar.

Rhiza is werkzaam in de sloppenwijken van Zuid-Afrika en in de rurale en urbane gebieden in Ghana.

Rhiza werkt vanwege de duurzaamheidsstrategie niet in afgelegen gebieden die we nauwelijks kunnen bereiken. Dit zou namelijk niet alleen problemen geven bij het bouwen en aanleveren van materiaal maar dit vermoeilijkt ook het monitoren van de projecten waardoor het lastig is de voortgang in de gaten te houden.

Conclusie

Stichting Rhiza heeft de afgelopen jaren veel kennis opgedaan van de gemeenschappen waarin we werkzaam zijn. Dit komt mede door onze holistische aanpak en doordat we in meerdere lagen van de bevolking contacten hebben en deze ook onderhouden.

Maar wellicht de belangrijkste factor voor het begrijpen van de 'omgeving' is dat Rhiza in haar projectgebieden voor meer dan 99% bestaat uit lokale mensen. Lokale mensen dragen een berg van ervaring mee over de lokale context maar zij beschikken ook over de nodige en essentiële contacten. Dit zorgt weer voor lokale draagkracht waardoor projecten een grotere kans van slagen hebben.

7. Begroting 2019

7.1. Begroting Nederland

Stichting Rhiza		
<u>Overzicht baten en lasten</u>		
	Begroting 2018	Begroting 2019
BATEN		
Doelstelling		
Ghana		
Bedrijfsdonatie en donateurs Ghana	62.000	65.000
Ghana Krobo kliniek	17.500	2.500
Ghana Zorg en Zekerheid kliniek	17.500	2.500
Nog te werven		50.000
Zuid Afrika		
Tembisa	190.000	72.700
Philippi MMK en Kleuterschool	28.300	50.000
Nog te werven	62.000	100.000
Inkomsten beheer en administratie		
Algemene inkomsten	6.600	8.000
Som der baten	383.900	350.700
LASTEN	Begroting 2018	Begroting 2019
Doelstelling		
Ghana		
Projectkosten Ghana	72.000	75.000
Ghana Krobo kliniek	17.500	2.500
Ghana Zorg en Zekerheid kliniek	17.500	2.500
Nieuw project Ghana		60.000
Zuid Afrika		
Tembisa	190.000	72.700
Philippi MMK en Kleuterschool	78.300	50.000
Zuid-Afrika nieuw project		80.000
Uitgaven beheer en administratie		
Administratieve kosten	8.600	8.000
Som der lasten	383.900	350.700

De begroting Stichting Rhiza Nederland bestaat uit 3 delen:

Het eerste deel van de begroting bestaat uit het werven voor Ghana. Vanuit Nederland bekostigen we de projectkosten in Ghana.

In het voorjaar van 2018 zijn wij gestart met de Ghanese onderneming t.b.v. Rhiza Ghana Foundation. Hierdoor maken we een start om Rhiza Ghana Foundation zelfredzaam te maken.

Het tweede deel van de begroting bestaat uit het werven van fondsen voor projecten in Zuid-Afrika. De onderneming in Zuid-Afrika dekt volledig de salariskosten in Zuid-Afrika. In de begroting is het project Tembisa opgenomen en de geworven en de nog te werven middelen voor Philippi (Kaapstad).

Het derde deel van de begroting zijn de kosten in Nederland, onder andere de website, bankkosten, transportkosten van bestuursleden, bepaalde promotiekosten en overige operationele kosten

8. Sponsoren

9. Communicatie

Communicatie vanuit Stichting Rhiza Nederland is een belangrijk onderdeel waar we de komende jaren vooruitgang willen realiseren. Daarom hebben we een apart communicatieplan opgesteld waar we graag naar doorverwijzen. Onderstaand zijn de hoofdpunten weergegeven. Het communicatieplan is te vinden op de website van stichting Rhiza (rhiza.nl) onder plannen en verslagen.

9.1. Rapporten: Monitoring & Evaluation

Goede communicatie en gedegen terugkoppeling van de vorderingen binnen de projecten is één van Stichting Rhiza's speerpunten. De ervaring leert dat elke sponsor hiervoor zijn eigen structuur en wensen heeft. Wij spelen daar graag op in, door sponsoren en partnerorganisaties de mogelijkheid te bieden om maandelijks, per kwartaal, halfjaar of jaarlijks progressierapporten te ontvangen. Onze rapporten bevatten - naast de financiële update, projectvoortgang en statistieken - foto's en verhalen van begunstigen, zodat onze partners een goed beeld krijgt van de impact die hun investering heeft op de projecten.

Sinds 2018 maakt Stichting Rhiza ook gebruik van 360 graden video's en een VR bril om projecten op een unieke manier aan haar donateurs, sponsoren en geïnteresseerden te laten zien. Zie deze [link](#) een voorbeeld hiervan.

Daarnaast hebben we ook "regulier" beeldmateriaal om te laten zien wat onze projecten inhouden. Deze [link](#) is een voorbeeld van een dergelijke update omtrent de Jozi business hub (ondernemerschap).

9.2. Projectbezoeken

Om goed inzichtelijk te krijgen hoe de voortgang of afronding van een project verloopt, worden de projectlanden meerdere keren per jaar bezocht door zeer uiteenlopende belanghebbenden. Denk bijvoorbeeld aan familie en vrienden, maar ook aan sponsoren en geïnteresseerden om potentieel te sponsoren. Het is onze

procedure dat de kosten door de belanghebbende zelf gedragen worden, om zo een maximaal deel van onze inkomsten in onze projecten te kunnen investeren.

In Zuid Afrika is Alef Meulenberg (oprichter Stichting Rhiza) woonachtig in Johannesburg en direct aanspreekpunt van het bestuur. Hij staat rechtstreeks in contact met de projecten en contactpersonen.

Rhiza Ghana Foundation bezoeken we in ieder geval een keer per jaar om de voortgang te volgen en te bespreken waar de prioriteit ligt voor het komende jaar. Hierdoor zijn we in staat vraaggestuurd en op een nauwkeurige manier plannen op te stellen en te verantwoorden.

9.3. Evenementen

Stichting Rhiza heeft een evenemententeam. Jaarlijks worden vanuit dit team meerdere evenementen georganiseerd. Dit jaar organiseren we een fietstocht in de Ardennen, na vijf jaar in Frankrijk de fietstocht te hebben georganiseerd. Doel van het evenement is om fondsen te werven om in een van onze projecten in Ghana te investeren. Deze fietstocht zal plaatsvinden in juni 2019. Geïnteresseerden kunnen zich voor die tijd aanmelden.

10. Conclusie

Stichting Rhiza is op 11 mei 2010 opgericht en viert dit jaar haar negenjarig bestaan. Deze eerste jaren hebben in het teken gestaan van groei, het opbouwen van een stichting, lokale bekendheid genereren en vooral projecten in Ghana en Zuid-Afrika starten.

Momenteel is Rhiza Babuyile (Zuid-Afrika) gegroeid van een startende stichting naar een stichting met bekendheid in delen van Nederland alsmede in de projectgebieden. De werkwijze volgens de Rhiza Cycle heeft zich bewezen in Diepsloot waar we ons in de laatste fase van de exit strategy bevinden (monitoring). Steeds vaker wordt Stichting Rhiza gevraagd om de Rhiza Cycle bij andere organisaties te implementeren.

We zullen ons blijven richten op professionalisering van de organisatie, structurele groei en zelfredzaamheid. Stichting Rhiza begint een steeds grotere rol te krijgen op het gebied van armoedebestrijding en daar zijn wij trots op. Dit kunnen wij echter niet alleen, dus daarom willen wij alle bedrijven, fondsen en particulieren die ons ieder jaar weer steunen hartelijk bedanken.

Samen met jullie kunnen wij daadwerkelijk het leven van degenen die onder de gevolgen van extreme armoede leven significant verbeteren.

Stichting Rhiza: Building Strong Communities